

Rozhovor sestry

1. Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?
2. Jaké je Vaše nejvýše dosažené vzdělání?
3. Jaká je délka Vaší praxe?
4. Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?
5. Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?
6. Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?
7. Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?
8. Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?
9. Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?
10. S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?
11. Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?
12. Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?
13. Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?
14. Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?
15. Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

Rozhovor informant 1

Vzdělání: VOŠ

Věk: 30

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou praxi?

R: Na oddělení úrazové a plastické chirurgie

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

R: Čtyři roky, s tím že jsme přerušovala na mateřskou

J: *Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra ve společnosti*

R: Já bych tak řekla, že každý pacient k tomu má jiný postoj, někdo si sestru váží, někdo ne. Myslím si, že je každý jinak vychovávaný a každý si jinak váží člověka. Někdo je rád za tu péči, kterou mu poskytujeme, někdo ne. Postavení vnímám za vysoké.

J: Myslíte, že jiné faktory tma nejsou? Ovlivňující postavení sester ve společnosti?

R: Tak asi si myslím, že záleží na povaze sestry, že když je příjemná a milá, tak si ji lidé vážší více, než když je protivná, zlá, negativní.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

R: Myslím si, že v mé nemocnici jsou platy, docela dobrý, ale všeobecně si myslím, že to není žádná sláva. Na to jakou má sestra fyzicky i psychicky náročnou práci si myslím, že by měla být ohodnocena mnohem víc. Myslím si, že by mohlo být vyšší, ale nestěžuju si. Stačí mi to.

J: Považujete tedy svou práci za fyzicky i psychicky náročnou?

R: Fyzicky i psychicky určitě. Záleží na oddělení. Konkrétně na tomto oddělení je psychicky i fyzicky velká zátěž.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

R: Jak už jsme říkala, záleží na člověku, někdo si ji vážší, někdo ne. I jako postavení sestry vůči doktorovi. Myslím si, že doktor setru také podceňuje, ale přitom sestra za něj vykonává spoustu věcí. Nevím. Podle mě je to podceňovaný.

J: A z jakého důvodu?

R: Z jakého důvodu? Asi lékaři si myslí, že máme nedostatečné vzdělání, nebo prostě asi že jsme hloupý, že jsme podřadný personál, co se týče věcí. Přitom si myslím, že jejich práce by nebyla vůbec přínosná, kdyby po sebou neměli ty sestry. A co se týče pacientů? Nejsme si jistá. Někdo si nás opravdu vážší, je rád, že se o něj postaráme a někdo je nepříjemný, zlý, už jen kvůli tomu že je hospitalizovaný. Myslím, že záleží na povaze pacienta a jeho celkovou schopností vnímání.

J: Je dle tvého názoru profese Všeobecné sestry pro společnost přínosná?

R: Já si myslím, že ano. Kdyby nebyla sestra, tak je jen nižší ošetrovatelský personál, což si myslím že nestačí, jelikož nemají dostatečné kompetence, k jiným věcem, které sestra vykonává. A lékaři by byli také ztraceni. Myslím si, že je sestra hodně důležitý článek pro komplexní nemocniční tým.

J: A do jaké role ji stavíte?

R: Samozřejmě lékaři jsou nejpřednější. Ale některé sestry studují pomalu stejně dlouho jako lékaři, takže si myslím že vědomosti mají kolikrát stejný jako lékaři a jsou hodně vzdělaný. Myslím si, že na některých oddělení mají sestry velké kompetence.

J: Jaké faktory dle Vašeho názoru, společenskou prestiž Všeobecné sestry ovlivňují?

R: Povaha člověka. Asi seriály, média. Neinformovanost společnosti o náročnosti profese, možností, daných kompetencí. Pokud se člověk dívá na ordinaci v růžové zahradě, tak si myslím, že je to práce jenom o kávičce a ničeho nedělání, ale tak to bohužel opravdu není. Je to hodně velká zodpovědnost. Já osobně nikdy nepřijdu domu s tím, že mám čistou hlavu, pořád přemýšlím, co jsme zapoměla, nebo nepředala službě. Nikdy nepřestanu přemýšlet nad tou prací.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s profesí?

R: První reakce je kde? Lidé hodně využívají a oceňují možnou pomoc při řešení zdravotních komplikací. Domluva péče nebo RTG. Setkávám se především s pozitivními reakcemi. Samozřejmě i s negativními, ale to bylo minimum. A to především kvůli seriálům, že tady nic neděláme, že si užíváme s lékaři, kávičko. U mě byla negativní reakce i kvůli zkušenosti s únikem informací a tím následně spojenou nedůvěrou k personálu. A také společnost nevidí ty odborné kompetence a myslí si, že sestra jen posluhuje. Myslím si, že ale současná covidová situace změnila pohled na profesi sester. Myslím si, že veřejnosti došlo, že bez středního zdravotnického personálu není zdravotnické péče možná. A spoustu lidí ocenilo, že v Čechách je taková péče, jaká je. Myslím si, že spoustě lidem došlo, že sestra je velmi důležitá profese. Že zvládají stres i okolnosti.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

R: Já jsem ráda, že jsme Všeobecná sestra, že jsme to vystudovala, protože vidím pozitivum v tom, že ve zdravotnictví vždycky práce bude. Také jsem v mé nemocnici spokojená s finančním ohodnocením. V tabulkovém platě si myslím, že jsou na to ale sestřičky opravdu finančně špatně. I přes psychicky i fyzicky náročnost práce bych neměnila a jsem na své povolání hrdá.

J: Jaké faktory dle Váš ovlivňují spokojenost Všeobecných sester s jejich profesí?

R: Kolektiv a vedení. Je důležité se těšit do práce, jít tam s chutí a ne nechutí. Finanční ohodnocení.

J: Myslíte si, že společnost má realistické představy o profes Všeobecné sestry?

R: Určitě nemá. Kdo kouká na seriály, tak určitě ne. Kdo ale třeba ležel v nemocnici, tak ano. Myslím si, že záleží na osobních zkušenostech jedinců ve společnosti.

J: Změnila Vaše denní praxe představu o povolání Všeobecné sestry? A pokud ano jak?

R: Ano, 100 %. Nikdo si do té doby, než nastoupí na praxi, nedokáže představit jaká je to zodpovědnost a jaké množství povinností a informací máte na starost. Lidská stránka je také důležitá, tedy povídat si s pacientem, být při něm pořádnou oporou. Myslím si, že je ale na ní někdy opravdu málo času. Praxe, změnila i můj názor na prestiž této profese. Více si ji vážím a více si vážím toho, že jsme sestra a jaké velké množství povinností zvládnou. Vlastně si více vážím sama sebe. I sousta lidí si nás váží a jsou rádi, když na ně promluvíme vlídným slovem a jsme hodní než když ne.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

R: Absolutně ano. Jsme hrdá, že jsme sestra.

Rozhovor informant 2

Vzdělání: Bc.

Věk: 24

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Kardiologie

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: Dva a půl roku

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: Dva a půl roku

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Já si myslím, že postavení není příliš vysoké, ale vzhledem k současné situaci ohledně pandemie mínění vzrostlo. Myslím si, že postavení není příznivé, nesetkávám se s pozitivními

reakcemi na své povolání. Nejčastěji se mě ptají, proč toto povolání dělám, že za to je málo peněz.

J: Myslíte si tedy, že se jedná o finančně podhodnocenou práci?

I: Myslím si že ano. Rozhodně by měla být lépe finančně ohodnocena za to množství hodin co pracuje. Nemohu říct přímo plat, ale třeba odměny jsou dobrý, ale já osobně bych zvýšila alespoň základ. Mělo by to i dělené podle oddělní. Neboli, všem podle zásluh.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Nemyslím si, že by byla oceňována. Společnost nevidí spektrum činností, které sestra vykonává. Společnost vidí sestru, jako služku, která utře zadek, podá pití a tak. Takovou služku. Nevidí kompetence ani nutné vzdělání. Ani byrokracii a veškeré papírování a v nutné výkony, nebo tlak který je na nás vyvíjen od pacientů, tak od lékařů. Pacient je brán jako pán, nemáme moc právo na vlastní názor nebo obhajobu.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Ano. Rozhodně. Velice přínosná. Myslím si, že sestry by nemocnice nemohla fungovat, lidi by byli dál nemocní a po úrazech by se nevyлéčili.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: Myslím si, minulost vzdělávání a fakt, že lékařství je tu déle než ošetrovatelství. Navíc lidi vidí sestru pořád jako služku lékaře. Taky se ví, že sestry nemají tolik peněz, to také ovlivňuje prestiž. Myslím si, že si seriály ovlivňují prestiž. Třeba ordinace. Taky záleží na rozhledu a selském rozumu. A zkušenosti v se sestrami. Historie. Všichni vidí sestru jako služku. Taky ta neinformovanost společnosti. Kdyby lidi viděli den, co musí sestra udělat asi by to vnímali jinak. Myslím si, že společnost vnímá jako prestižní povolání, to povolání, které je hodně finančně ohodnoceno.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Lítostivými. Litují mě. Někdy jsme cítila i pohrdání. Ale od lidí, od kterých to úplně neberu.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Já si myslím, že je to náročná profese. Je nedostatek personálu. Je těžké, tu profesi vykonávat dobře, když se nestíháte o své pacienty postarat. Považuji to za velmi náročnou práci, jak psychicky, tak fyzicky.

J: Cítíte na sebe někdy velký nátlak s tím, že děláte věci, které byste neměli?

I: Ano.

J: Myslíte si, že je pro sestru nezbytné vysokoškolské vzdělání?

I: Já si myslím, že při množství povinností a lidí v nemocnici, ano. Pokud chce vystoupit ze stínu lékaře a nebýt jenom služka, která udělá to, co jí lékař řekne, tak by měla mít více než střední školu.

J: Vážíte si své profese?

I: Ano

J: Jaké faktory ovlivňují Vaši spokojenost s povoláním?

I: Určitě kolektiv, finanční ohodnocení a vedení. Nesmí to být úplní blbci. A zpětná vazba od pacientů.

J: Považujete nějaké oddělení za více prestižní než jiné?

I: Asi ano. ARO je pro mě více prestižní než LDN. Intenzivní péče je pro mě více prestižní.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Rozhodně ne, vůbec. Myslí si, že chodíme na podpatkách a spíme s doktory a máme čas tma celý den drbat. Ale záleží i na osobní zkušenosti. Ale záleží na jedinci, někdo je zahleděný jen do sebe a nevidí že se staráte i o jiné pacienty, nebo kolik u papírování.

J: Změnila Vaše denní praxe představy o povolání?

I: Určitě. Změnilo to představy o tom jako to funguje a jak to nefunguje. Představy o tom, jak by to mělo fungovat a jako to nakonec nefunguje. Nečekala jsme, že budu muset dělat tolik práce, za ostatní zdravotnický personál – lékaře, pomocný zdravotnický personál. Když je to funkční je to lepší. Prestiž určitě navýší reálný pohled laiků na naši profesi a informovanost.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Já nevím asi ne. Já vidím jako prestižní práci, podnikatele s kufříkem.

Rozhovor informant 3

Vzdělání: Mgr.

Věk: 25

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Úrazová a plastická chirurgie

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 4. roky

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: Půl roku

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Za mě osobně, že dobré, setkává se jen s pozitivními reakcemi. Většinou jsou nadšený a obdivují mě.

J: Myslíte si tedy, že se jedná o finančně podhodnocenou práci?

I: Myslím si že ano. Rozhodně by měla být lépe finančně ohodnocena za to množství hodin co pracuje. Myslím si, že by se neměli dělat rozdíly, mezi tím, na jakém oddělení sestra pracuje. Za mě nezáleží, zda se jedná o ARO sestru či sestru na LDN jejich práci vnímám obdobně. Sestra na LDN může pracovat mnohem více než na ARO.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Myslím si, že úplně dostatečně ne, že úplně nevidí spektrum činností, které sestra vykonává. Celkově by nás mohli vidět v lepší světlo, ale většina nás asi uznává

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Ano. Rozhodně. Proč by nebyla, každé povolání je přínosné pro společnost. Nebýt popelářů jsme v prčicích, nebýt sester jsme také v prčicích.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: Myslím si, že média. Chytrého člověka to ale neovlivní, jelikož používá selský rozum. Alespoň trochu. Navíc myslím že když chce, někdo sestru dělat, moc věcí ho neodradí a je za tu práci potom moc rád.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Já osobně jen s pozitivními. Je to příjemné. S negativní reakcí, jsme se nikdy nesetkala. Většinou cítím obdiv, říkají že jsme dobrá, že on by tu práci vykonávat nemohl. Žádné pohrdání jsme necítila.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Já si myslím, že je to náročná profese. Považuji to za velmi náročnou práci, jak psychicky, tak fyzicky. Hlavně vůči kompetencím a množství práce, a především také lidské emoce.

J: Cítíte na sebe někdy velký nátlak s tím, že děláte věci, které byste neměli?

I: Ano.

J: Vážíte si své profese?

I: Ano, vážím si jí moc. Hlavně vím, že budu mít práci vždy. Ale úplně hrdost necítím. Jen si nedovedu představit, že bych dělala jiné zaměstnání. Ani mi to nedodává sebevědomí

J: Jaké faktory ovlivňují Vaši spokojenost s povoláním?

I: Kolektiv. Už je pro fakt, abych se do práce těšila a ráda se tam vracela.

J: Považujete nějaké oddělení za více prestižní než jiné?

I: Já určitě ne. Protože si dokážu představit, kde se jaká práce dělá a kolik té práce je.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Myslím, že nemá. Nemohou vidět veškerou administrativu a nutné činnosti, které je za směnu nutné udělat.

J: Změnila Vaše denní praxe představy o povolání?

I: U mě úplně ne. Jde převážně o to, že jsem jen nedělala papíry. Jinak to je obdobný.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Já ano, jsme za ni moc ráda a myslím, že i společnost ji tak vidí.

Rozhovor informant 4

Vzdělání: Bc.

Věk: 39

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Úrazová a plastická chirurgie

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 19

Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: 16

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Většina lidí bere tuto profesi jako poslání a často slyším „tohle bych dělat nemohla“, čili těžko říci zda se dá mluvit přímo o postavení. Vlivem současné epidemie situace se pohled veřejnosti na zdravotnickou profesi jistě více zaměřil ovšem netroufám si odhadnout, jak to ovlivnilo veřejné mínění.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

I: Finanční ohodnocení není ve všech sférách stejné a jistě jsou rozdíly v jednotlivých okresech či městech. Za sebe mohu říct, že se cítím ohodnocena dostatečně.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Domnívám se, že ve většině případů ano. Pochopitelně, není výjimka setkat se s postojem, že naše poslání je sloužit (možná spíše posluhovat) - v těchto případech nedovedu posoudit, zda je tato profese v očích společnosti nějak zvláště ceněna.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Vzhledem k tomu, že je nepostradatelná doufám. Že i přínosná. Ale nedokážu vlastně vymyslet jakým způsobem.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: O naši profesi veřejnost v podstatě nic moc neví a obávám se, jaký obraz nabízejí seriálová zpracování ze zdravotnického prostředí. Rovněž jednotlivé případy chyb či konfliktů se zdravotnickým personálem, může vrhnout negativní světlo na celé odvětví. Bezchybnost se považuje za samozřejmost a stane - li se chyba, je to určitě daleko horší než, když pochybí

např. číšník. Ovšem medializace některých případů může být také faktorem ovlivňující prestiž sesterské profese.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Myslím, že na traumatologii je situace velmi specifická. Valná většina pacientů k nám přijde z plného zdraví nečekaně, nechtěně s bolestmi. Musí zrušit plány, či pracovní příležitosti. Není výjimkou, že se jedná o úrazy s následky invalidity, jsou zde traumatická poranění končetin či popáleniny, Samostatná kapitola jsou pac. Přijati pod vlivem alkoholu. To vše znamená, že se daleko častěji setkáváme s rozrušeným, podrážděným, roztržitým či agresivním člověkem, který se náhle octil v situaci negativně měnící jeho život. Ale obecně je možné tvrdit, že se pacienti spíše snaží o nekonfliktní spolupráci a reakce je pozitivní. Dokonce je někdy složitější spolupráce a komunikace s rodinou pacienta.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Myslím, že je to profese pro silné (psychicky i fyzicky) trpělivé, bystré osoby s rychlým rozhodováním a organizační schopností. Důležitý je jistě i pozitivní vztah k lidem, empatie. Zvláště traumatologie je na tyto kvality náročná a hrozí nebezpečí brzkého vyčerpání. Častokrát je potřeba přibírat směny navíc, tělo trpí, odpočinek nedostatečný. Přesto si myslím, že většina kolegyně i přes enormní zátěž dokáže pracovat na vysoké profesní i lidské úrovni.

J: Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?

I: Z mého pohledu je negativně ovlivňujícím faktorem nedostatek pomocného (spolehlivého) personálu. Výhodou by rovněž bylo navýšení sesterského personálu (ve smyslu do služby).

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Realistickou představu může získat, pouze tne člověk, který prošel dlouhodobou hospitalizací. Profese zdravotní sestry si jistým způsobem společnosti přiblížit sama ani nedá.

J: Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?

I: Při studiu a školní praxi si člověk (dítě) vlastně žádnou představu udělat nedovede. Nanejvýš pozná, zda je mu bližší interní či chirurgický obor. Zásadní kolize vzniká v pracovních postupech ve škole a praktikovaných oddělení. Náročnost a složitost provozu rozhodně není jako z učebnic a na problematiku střídání denních a nočních směn se teoreticky připravit nedá.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Dle mého názoru a s mnoha lety praxe, se profese zdravotní sestry mezi prestižní profese řadit musí.

Rozhovor informant 5

Vzdělání: SŠ

Věk: 49

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Interní oddělení

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 30 let

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: 27 let

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Myslím si, že se hodně změnilo. A je to dobou. Nyní je určitě vyšší, než bylo třeba před 30 lety. Vždy ale bylo kladné. Myslím, že to hodně ovlivnily holky, co mají vysokou. I když já si tedy nemyslím že je titul úplně důležitý. Už jsme viděla vzdělané teoreticky, ale nešikovné prakticky. Ale nějak vnímám, že jsou sestry teď více ceněné, jen nevím, jestli právem.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

I: Rozhodně ne. I když teď už je to lepší, pořád by mohlo být ještě lépe. Já si ale pamatuji dobu, kdy ty peníze opravdu nestály, za nic ale i tak nebyl takový nedostatek sester. Nevím, myslím si nyní jsou peníze slušné. Já osobně si stěžovat na peníze nemohu.

J: Myslíte si, že je profese všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Myslím si, že je nyní oceňována kladně, více než dříve. Na druhou stranu, si myslím, že dříve měla tento obor lepší úroveň. Více se na všechno dbalo, byla tu větší pokora a úcta.

Dnešní holky, mi někdy přijdou moc bezprostřední, někdy až drzé. Já jsme si na začátku nemohla dovolit nic z toho co si některé dovolí nyní. Někdy jsme z toho smutná, protože si myslím že je to hodně nebezpečné. Jenže při dnešním nedostatku sester a celkové personální tísní, mají místo všichni. Takže není ani nějaká možnost pro filtraci nežádoucích a méně schopných jedinců. Ale myslím si, že společnost nás teď oceňuje a to se mi líbí.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Považuji ji za velice přínosnou. A nejen z pohledu profesionála, tak z pohledu člověka, jenž potřebuje péči. Když jsme se dostala na druhou stranu péče, tedy když jsme ji potřebovala, objevila jsme tu velikou důležitost mého povolání a možná si začala sester i sama sebe více vážit. Samozřejmě lékaři jsou důležití, ale sestry jsou berličky všeho. Bez sester a jejich empatie, by nemohl svět existovat. Sestra je nositelka morálky. Umí ve věcech chodit, je kreativní, trpělivá a vždy pomůže. Věřím i v to, že zdravotní sestry jsou skvělé partnerky do života. Rozhodně je přínosná, myslím si že skoro nejvíce z možných povolání, protože bude vždy potřeba.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: U mě určité chování, a třeba i to jako umíte jednat s lidmi, nebo třeba odebrat krev, prostě šikovnost. Ale myslím si, že nejvíce to chování a nějaký ten přístup. Každý v určitou chvíli potřebuje pochopení a nějakou podporu. A sestry by měli tohle umět a dávat. Taky je vhodné, když je sestra upravená, to si myslím k té práci prostě patří. Taky si myslím, že třeba seriály jsou blbé. Kolikrát jsem našťvaná, co je tam za blbosti. Lidi si to pak děsně špatně přeberou. To je děsný. A asi třeba i ty peníze. I když to už možná ne. Nejvíce asi to chování a nějaký celkový přístup.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Já asi jen s kladnými. I když záleží na člověku. Setkala jsme se i s tím že to povolání někdo úplně podhodnocuje, ale to záleží na člověku. Já se přikláním k tomu, že je to kladné.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Mám tu práci moc ráda. A myslím si, že je děsně obsáhlá, za ty roky už jsme se setkala s různými lidmi a prožila různé emoce. Je to práce s lidmi. Ale je to jiné, jelikož ty lidi

jsou většinou ve špatné situaci, a ne každý umí dobře reagovat. Ale já tu práci považuji za pěknou.

J: Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?

I: U mě je to kolektiv. Moc oddělení jsme nevystřídala, protože se nechci vzdát známých tváří. Pro mě je kolektiv a vedení prostě nejdůležitější. Samozřejmě jsme i hodně unavená, ale to je věkem. Za mě jde určitě o lidi a nějaké celkové podmínky.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Tak rozhodně záleží na zkušenostech a taky na tom, jak si člověk umí přebrat věci. Ale určitě nemá. Pokud člověk danou práci nikdy nedělal, nedokáže si představit, co to všechno obnáší. Tak je to u každé práce. Nikomu to ale nejde považovat za zlé, pokud vás nesnižuje nebo neuráží.

J: Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?

I: Já už si to asi ani nepamatuji. Samozřejmě na praxích jsme dělali podržtašky, ale hodně jsme pracovali, sestry nám možná více věřily. Jinak v daném stereotypu a s délkou mého působení už mě asi jen tak nic nepřekvapí.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Rozhodně považuji.

Rozhovor informant 6

Vzdělání: Bc.

Věk: 30 let

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Chirurgickém oddělení

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 10 let

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: 6 let

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Poslední dobou se setkávám s příjemnými reakcemi, možná za to může covid. Myslím si, že se lidé uvědomili důležitost sester a začali si toho povolání řádně vážit. Samozřejmě záleží na konkrétním člověku, ale převážně rozumný člověk sestry uznává a má představu o tom, že se nejedná o jednoduchou práci. Takže si myslím, že postavení ve společnosti stoupá a je na velmi dobré cestě.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

I: To je rozhodně hodně individuální. Ale obecně si myslím že ne. Tato práce obnáší spousty úkonů a obrovskou zodpovědnost. Jak to říct. Myslím si, že nikdo nevidí, kolik úkonů sestra musí udělat za jednu směnu. Myslím si, by měli více ocenit nutnost sester, nepřetržitý a směnný provoz, a hlavně neproplacené přesčasy. Myslím si, že tyto věci přehlíží i management a někdy je toho hodně využíváno. Sestry by si rozhodně zasloužily více peněz.

J: Myslíte si, že je profese všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Myslím si, že je doceněná ve smyslu obdivu a vědomí, že jsou potřeba. Ale zároveň si myslím, že je lidi prostě neberou. Někdy od nás pacienti očekávají zázraky. Ale téměř nikdo nehledí na to, že jsme také jen lidi, co potřebují oddech. Myslím si, že i management a celkové vedení mělo více zajímat o psychické i fyzický zdravý zdravotníků. A to především v dnešní covidé době. Každopádně má odpověď na otázku je, ano. Dle mě společnost tuto profesi oceňuje. Ale rozhodně záleží na jedinci. Jeho věku, zkušenostem a i rozumu. Možná i na vzdělání.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Rozhodně ano. Je potřeba. V jakékoliv sféře, 24 hodin, 7 dní v týdnu. Tato práce je přínosná a pro člověka rozhodně posláním. Je to práce s lidmi. Můžete být jejich příchodem na svět tak u jejich odchodu z toho světa. Je to kouzelné, ale zároveň náročné. A především velmi potřebné. Sestry jsou z většiny velmi empatické bytosti, co dělají pro svět dobro. Je to velmi přínosné povolání, bez kterého není možná potřebná denní péče a pomoc.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: Chování a vystupování. Taky seriály a žádné podvědomí o práci sester. Lidi si často představují, že to v nemocnici funguje jako v seriálech. To je největší mýtus. Byla bych vlastně ráda, kdybych za směnu mohla jen pít kávu, mít na všechno čas a nikdo by nikdy neumřel. To chování je dle mě důležité. Každý to tak má. Pacient se už tak bojí o své zdraví, ještě aby se bál personálu. Opravdu považuji chování a nějakou profesionalitu za ten nejvíce ovlivňující faktor.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: S pozitivními a uznávajícími. Už se mi ale stalo, že se mě někdo zeptal, proč jsme jen sestra, a neměla jsem vyšší cíle? Ale převážně s pozitivními reakcemi. Lidi v mém okolí jsou převážně rozumní. A musím říct, že ve většině případů i pacienti. Naopak, když získají trochu podvědomí o tom, jakou práci vykonáváme, vždy povídají, jak nás obdivují, že oni by tuto práci dělat nemohli. Pochvala samozřejmě vždy potěší.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Je potřeba. Je to náročná práce, kterou nemůže dělat opravdu každý a ten kdo jí dělá, musí být pro něj posláním.

J: Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?

I: Za mě rozhodně oddělení a kolektiv. Asi i zpětná vazba a potřeba pocitu uplatnění. Tato práce je pro mě posláním, proto těch faktorů moc není, jelikož jsem spokojená.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Ani zdaleka. Lidí nevidí nic z toho, co děláme. Moc mě to mrzí. Sestry by za sebe měli bojovat a jen šířit svoji užitečnost a výjimečnost. Nějaká osvěta by v tomto pohledu byla opravdu potřebná. Taky ale hodně záleží na myšlení jedince a jeho rozumu. Málokdo hlavně vidí tu obrovskou zodpovědnost, a to jak šikovná a silná sestra je. Lidi vidí asi převážně lékaře a nás hodně pozapomínají a k nám nesměřují tak velkou pozornost. Tedy v porovnání s lékaři.

J: Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?

I: Ano velmi. Pevně to množství práce, zařizování a potřeby si poradit. Ve chvíli, kdy jste za pacienty zodpovědná se jedná o úplně jinou práci. Mě tedy převážně překvapilo to

množství nutné práce, a to že už za vámi nikdo nestojí. Nikdo vám moc nekryje záda. Musíte být opravdu velmi hodně samostatný.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Rozhodně ano. Je to velmi prestižní povolání, nyní už na velmi vysoké úrovni. Jsme hrdá sestra.

Rozhovor informant 7

Vzdělání: Bc.

Věk: 27

Pohlaví: Muž

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Neurologie

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 7 let

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: 5 let

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Myslím si, že špatné. Sestry většina lidí nebere jako někoho na úrovni. Jsme nosičky bažantů a podřadný personál. Samozřejmě se najde i výjimka. Ale převažuje to nedobré. Postavení nevidím nějak vysoce. Ale asi záleží, na okolnostech a lidech.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

I: Rozhodně ne. Je to složitá práce. Většina sester si zaslouží více respektu a uznání. To rozhodně. Některé názory na sestry mi přijdou zcela absurdní.

J: Jak absurdní?

I: Jako třeba to že jen nosíme bažanty, nebo spíme s lékaři. Děsný nepravdivý stereotyp. Bohužel někteří jedinci tuto mýlku svým chováním, jen potvrzují. Sestry by měli své povolání reprezentovat a nekazit si zbytečně reputaci.

J: Myslíte si, že je profese všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Právě si myslím, že skoro vůbec. Společnost nevidí a asi ani nemůže to množství práce a povinností. Když to tak vezmu, člověk naše povolání potřebuje jen si toho není podvědomě vědom. Je to převážně o zkušenostech a opravdové potřebě. Zdravý člověk o nás přemýšlet nebude a ani nás asi nebude uznávat. Kdežto potřebný člověk, to uvidí třeba úplně jinak. Každý jedinec, ale doceňuje jinak. Samozřejmě společnost soucítí, ale je potřeba i více uznání.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Ano, velmi. Pomáháme, staráme se, udržujeme při životě. Jen jsme trochu zastiňováni. To je smutné. Myslím, že ale většina lidí se zdravým uvažováním si důležitost sesterské profese časem, věkem a zkušenostmi uvědomí.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: Hlavně finance. A taky že to není čistá práce, ale taky třeba musíme utřít pacienta po velké, nebo přebalit plínku. To je si myslím, jeden z hlavních faktorů. Někdo nás zná jen jako utíračky zadků a neví, že děláme i jiné věci.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Jak kdy a jak od koho. Ale asi většinou pozitivní. Většinou se diví, že jsem chlap, a i tak jsem sestra. To mi přijde hodně zpátečnické a někdy to mě to i mrzí. Třeba od pacientů se odezva liší. Ale to záleží i na jedinci a jeho momentálním psychickém rozpoložení.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Práci považuji za důležitou ale asi ne za něco úplně extra. Asi jsou lépe vypadající práce. Já jí mám ale rád.

J: Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?

I: U mě kolektiv a peníze. A taky množství práce a celkové jednání.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Vůbec nemá. Ale taky záleží na tom, co jim ukazujeme a jak se prezentujeme. Ona není vina jen v ostatních. Sestry občas taky dělají stupidní věci, nebo něco flákají a pak čekají uznání. A ono to takhle nefunguje.

J: Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?

I: Ano změnila. Musel jsem najednou jednat a pracovat. Nebylo to už pod někým, ale sám. Taky to jak se po vás může někdo vozit, nebo že je dané, že jste posluhovači lékařů se vším všudy. To mě překvapilo hodně. Ke mně jako k muži to moc takhle není, ale u holek si toho všímám hodně.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Jo i ne. Zaleží na schopnostech i výkonech.

Rozhovor informant 8

Vzdělání: Bc.

Věk: 25 let

Pohlaví: Žena

J: Na jakém oddělení vykonáváte svou profesi?

I: Oddělení úrazové a plastické chirurgie

J: Jaká je délka Vaší praxe?

I: 6 let

J: Jaká je délka Vaší praxe na konkrétním oddělení?

I: 1. rok

J: Jaké postavení má dle Vašeho názoru profese Všeobecné sestry ve společnosti?

I: Myslím si, že vítané. Společnost jde hodně ku předu. Je více lidí, jenž se vzdělávají a mají větší rozhled. A v důsledku pandemie si myslím že podvědomí o sesterné profesi ještě nabralo na popularitě. Takže celkové postavení v ČR je dle mého příznivé, a ještě stále se navyšuje. Zaleží také na státě a jeho mentální úrovni a daným zvyklostem. V Česku se rozhodně postavení stoupá a napodobuje se postavení jako například v okolních evropských státech.

J: Myslíte si, že je profese Všeobecné sestry dostatečně finančně ohodnocená?

I: Myslím si, že ne. Jedná se opravdu o velmi zodpovědnou práci, kdy pracujete s lidskými životy. Navíc je po vás vyžadováno i velmi složité vzdělání. Myslím si, že platy by mohly být vyšší. Dokázalo by i větší respekt k profesi.

J: Jak si myslíte, že je profese Všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

J: Myslíte si, že je profese všeobecné sestry společností dostatečně oceněná?

I: Většina lidí, naše povolání asi příliš nevnímá. Ví, že existujeme, ale více to nevnímá. Na druhou stranu ji možná většina společnosti ohodnocuje. Zase záleží i na jedinci, a třeba i té národnosti nebo rodinných vlivech. Myslím, že jsou i důležité osobní zkušenosti. To velmi. Takže si myslím, že nejsme úplně aktuální téma, ale když se na nás dostane, většina lidí si nás váží a považuje.

J: Je dle Vašeho názoru profese Všeobecná sestra pro společnost přínosná?

I: Ano. Považuji za nejpřínosnější řemeslo. Čím více pracuji, tím více si to uvědomuji. Jsme neskutečně potřeba. Navíc sestry jsou děsně schopné, multifunkční, šikovné, empatické a strašně statečné. Pečují, starají se. Většina je takových i v osobním životě a jsou to skvělí lidé, jenž si dle mého opravdu zaslouží jen to nejlepší. Své schopnosti uplatní i v běžném životě. To je přeci krásné. Každá sestra by měla být hrdá na to, co dělá a reprezentovat se co nejlépe umí. Být sestra to je přeci skvělé a tolik obdivuhodné. Velmi k nám vzhlížíme a respektují nás. Pomáháme i v různých situacích, někdy i nasadíme vlastní život na úkor nám třeba neznámého člověka. To dokážou jen opravdu silní lidé. Moc si nás vážíme.

J: Jaké faktory, dle Vašeho názoru ovlivňují prestiž profese Všeobecná sestra?

I: Rozhodně vystupování a jednání s lidmi. To vytvoří velký obrázek o naší profesi. Ale asi i to, že společnost neví že je nutné se hodně vzdělávat a neustále posouvat dopředu. Ale i to, že třeba musíme přebalit pacienta a nejsme úplně všem na očích. Také, to že sestry sami sebe třeba ani tak prestižně neberou. Možná i ty finance. Kdyby to bylo za více peněz, lidé by to asi taky brali jinak. A hodně média a seriály. To je největší špatnost. A také, že lidé vůbec netuší, co obnáší naše práce, vůbec. Takže i společenská neinformovanost. A taky i to, jak se sestry sami prezentují a hodně strpí a velmi dobře se přizpůsobí a tu práci vždy udělají to se to nějak zařídí.

J: S jakými reakcemi se nejčastěji setkáváte v souvislosti s Vaší profesí?

I: Z velké většiny s velmi pozitivními a uznáním. Lidé to berou jako záslužnou práci, jelikož pracujete s lidmi. Samozřejmě jsme se setkala i s méně hezkými, ale většinou to bylo jen z důvod, že ten jedinec neměl třeba žádnou zkušenost se sesterskou profesí. V dnešní době se ale setkávám opravdu jen s uznávajícími reakcemi. Většinou se lidé hodně vyptávají. Především tedy třeba na umírání a úrazy. Nebo přijdou s jejich problémem. A když pomoc je to skvělé.

J: Jaké je Vaše osobní mínění o profesi Všeobecné sestry?

I: Sester si neskutečně vážím a budu se opakovat. Moc si nás vážím.

J: Jaké faktory ovlivňují spokojenost s Vaší profesí?

I: Já určitě musím pracovat v akutní medicíně. A pak mi záleží na kolektivu. Přiznám, že je to ten nejdůležitější faktor. Taky je ale potřeba nějaké podpory od vedení. Cítit, že jsme jeden tým. Nechodit do práce se strachem, to je pro mě hodně špatné. A myslím že to pak škodí i celkové péči.

J: Myslíte, že má společnost realistické představy o profesi Všeobecné sestry?

I: Absolutně ne. Možná tak rodinní příslušníci. Nevidí vůbec třeba to vstávání, jak je škola těžká nebo to obrovské množství hodin praxí. Většina nevidí, že máme jak teorii i praxi a do toho třeba i pracujeme. Myslí si, že když nejsme lékaři, tak nejsme vzdělané. V tomto ohledu je potřeba řádná osvěta. Lidé i partneři se pak diví, že jsme unavení místo toho, aby měli trochu pochopení pro to, že je to opravdu náročné. Jedná se o pravdu náročnou práci. Jak fyzicky, tak psychicky. To lidé ale vůbec nevidí. Nic z toho. To je mi moc líto a mrzí mě to.

J: Změnila denní praxe Vaši představu o povolání Všeobecná sestra? Jak změnila?

I: Ano. Na nějaké situace jsme tedy už byla nějak připravená, ale neviděla jsme to množství práce, a hlavně tu nutnou administrativu. Ani to, že na pacienty opravdu nebudu mít úplně moc času. Ale dá se na tom zapracovat. To je na sestrách skvělé a bohužel jim to ale ubírá z vlastních sil.

J: Považujete tedy profesi Všeobecné sestry za prestižní?

I: Ano velmi. Jsme hrdá sestra, která chce své poslání hrdě reprezentovat.